

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

21 Vtrùm heredes infamatoris teneatur ad famæ restitutionem, si ipse
eam non rstituit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

illum crimen commississe. apud simplices tamen sapere est utilis & usurpandus.

Quartò, Laudando infamatù, & honorificè de eo loquendo, vbi datur occasio. hic modus necessarius est, dum quis non vult vti primo, vel secundo, & tertius esset inutilis vel noxius; sic enim sensum ex vna parte tantumdem famam eius illustrare poterit, quàm ex altera obscurauit. Hunc tradunt Sotus l. 4. de iust. q. 6. art. 3. ad 4. Caiet. q. 62. art. 2. & 72. art. 3. Nauarr. c. 18. n. 45. & multi alij.

Petes, Teneturne infamator reuocare apud eos, quibus ipse non dixit, sed alij, qui ab ipso acceperant, v. g. narraisti tribus, illi verò narrant alijs.

111 Resp. Si ab illis tribus stipulatus est silentium, vel putauit omnino rem tacitam fore, non tenetur nisi apud eos reuocare; quia infamia per illos irrogata, censetur quasi fortuita respectu ipsius. Secus verò si aduertit probabile periculum vltioris infamiae; & maxime si crimen sit falsum, tunc enim si isti non restituant, tenetur tamquam causa: vt rectè Pet. Nauarra l. 2. c. 4. n. 443.

D V B I T A T I O X X I.

Vtrum heredes infamatoris teneantur ad fame restitutionem, si ipse eam non restituit.

112 **R**esp. & Dico Primò, Heredes loco defuncti non teneri ad fame restitutionem. Ratio est; quia hæc obligatio est merè personalis; (non enim est ad aliquid dandum, sed ad aliquid agendum) vt obligatio voti personalis, & restitutionis honoris, orta ex contumelia, quæ non transit ad heredes; cum nullo modo afficiat vel respiciat bona, in quibus ipsi succedunt, sed nudam personam.

113 Dico Secundò, Tenentur tamen ad reparationem damnorum, quæ ex infamia illa secuta sunt. Ita Nauarr. c. 18. nu. 45. & Adrian. quodlibet. 11. Ratio est; quia hæc obligatio non est purè personalis, sed afficit quodammodò bona infamatoris. vnde cum ea affectione seu obligatione perueniunt ad heredes: veluti si defunctus domum alterius per iniuriam incendiasset, heredes tenerentur damnum ex bonis illius rependere.

Dices, Quid si is, qui ratione infamiae damnum passus est, iam obierit?

Resp. Tunc restitutio facienda est heredibus ipsius, quia hi succedunt in omnia iura defuncti; sunt enim hæc veluti partes hereditatis.

Petes, Vtrum defuncto sit fama restituenda.

114 **R**esp. Affirmatiuè, quia fama est bonum, quod homo etiam post mortem censetur possidere. per hanc enim viuit quodammodò in memoria hominum: vnde maxime solent homines appetere famam post mortem, quasi per hanc consequantur quamdam immortalitatem.

D V B I T A T I O X X I I.

Vtrum is teneatur ad restitutionem fame, qui bona fide existimans esse verum & publicum, narrauit & infamauit proximum: Item quid si auditores de alio intellexerint.

115 **R**espondeo, & Dico Primò, Qui hoc modo proximum infamauit apud Superiorem

vel aliam, etiam si fraterna correptionis causa id fecerit, simul atque cognouerit errorem, tenetur ad restitutionem.

Probat; quia qui damnum dedit iniustum in re aliena, etiam absque culpa, vbi cognouerit, tenetur illud reparare, saltem ex charitate, si potest. atqui hic damnum dedit iniustum in fama alterius, vt supponimus. ergo. Item, qui abstulit rem alienam iniuste, quamuis sine culpa, & solùm materialis iniustitia fuerit, tenetur eam restituere simulatque scierit iniuste se abstulisse. atqui hic abstulit iniuste materialiter ergo, &c.

Dico Secundò, Non tenetur eam restituere cum graui suo incommodo: vt, cum propria infamia, vel magno damno fortunarum. Probat; quia sine culpa eam abstulit: ergo non tenetur cum suo graui damno eam restituere; sicut si deprehendas equum vel librum alterius apud te sine tua culpa, non teneris remittere magnis tuis expensis. Pari modo si damnum absque culpa intulisti.

Vbi Aduerte differentiam inter eum qui infamauit proximum cum culpa iniustitiae, & eum qui sine culpa, quòd ille tenetur famam restituere, etiam cum detrimento fame suæ; sicut qui iniuste formali iniustitia damnum intulit, tenetur etiam cum æquali damno suo sarcire; hic verò non tenetur cum notabili damno, sed solùm cum modico, vt prudentia & charitas dictabit.

Dico Tertio, Si is qui ita infamatus est sine culpa infamatoris, interim aliquid damni patiat, impediatur ab officio, beneficio, aut etiam priuetur, non tenetur alter ad restitutionem. Ratio est; quia non est causa huius damni, nisi quatenus est causa infamiae, ex qua hoc damnum est secutum. sed est causa infamiae sine culpa: ergo etiam sine culpa est causa damni inde consecuti; ac proinde non tenetur illud sarcire. Hæc ratio bene probat, si damnum illud secutum sit ex infamia priusquam ille suum errorem retificat, nam tunc sine vlla eius culpa sequitur.

Sed difficultas est, si ille, antequam damnum sequatur ex infamatione, agnoscat suum errorem, & reuocando quæ dixit, possit damnum auertere. Videtur adhuc non teneri, nam communis sententia DD. est, eum qui rem alterius absque sua culpa peremit, si inde non est factus ditior, non teneri ad restitutionem. quia neque ratione rei acceptæ, vt quæ non amplius extet: neque ratione iniustitiae acceptionis, cum in ea non peccauerit: neque ratione contractus, cum nullus interuenerit: quæ tria tantum sunt radices restitutionis ex iniustitia debita; vt patet ex dictis cap. 7. dubit. 3. Atqui iste absque sua culpa rem alterius, nimirum famam, peremit. ergo non tenetur lege iniustitiae ad eius restitutionem: ac proinde neque ad reparationem damni quod inde secutum.

Dices, aliam esse rationem fame, aliam rerum pecuniarum estimabilium. illa enim solo verbo, absque vllius rei iactura, restitui potest: damnum verò aliarum rerum non potest absque similitudine rerum amissione sarciri. vnde in damno rerum merito lex iniustitiae non obligat, quòd sine culpa datum est; ne homo sine sua culpa cogatur se rebus suis spoliare. secus tamen in damno fame, quod sine vilo detrimento sarciri potest.

Resp. Hoc argumētum bene probare, in damno fame esse maiorem obligationem charitatis; quia charitas

116
No tenetur
cum graui
suo incom-
modo.

117
Neque de
damno se-
cuto.

An teneatur
ad dam-
no secuto.